

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/440/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613201305
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5613201305.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudcov JUDr. Františka Potockého a JUDr. Blaženy Stašíkovej v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, ul. Hodžova č. 11, IČO: 31 575 951, zastúpeného splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária Antovszká, s.r.o. so sídlom Bratislava, ul. Vlárská č. 32, IČO: 36 866 881 proti žalovanej: C. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. č. XXXX, o zaplatenie sumy 2.648,33 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 30. apríla 2013 č.k. 7C/53/2013-48 takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom zo dňa 30. 04. 2013 č. k. 7C/53/2013-48 žalovanú zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 1.369,13 eur s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 26. 09. 2008 do zaplatenia v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. V zostávajúcej časti žalobu zamietol. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Súd mal z listinných dôkazov zistené, že dňa 23. 02. 2007 účastníci konania uzavreli Zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových služieb na základe ktorej bol žalovanej zriadený účet č. XXXXXXXXXXXX. Písomnosťou zo dňa 22. 09. 2008 žalobca odstúpil od zmluvy, vyčíslil debetný zostatok 1.367,47 eur. Z výpisu z účtu zo dňa 25. 09. 2008 bolo zistené účtovanie položky zo dňa 22. 09. 2008, zrušenie trvalého príkazu 1,66 eur vyrovnanie zostatku účtu. Zo žalobcom predložených Všeobecných obchodných podmienok účinných od 01. 05. 2012 bolo zistené podľa článku 23, ak účet dosiahne debetný zostatok, prípadne prekročí povolené prečerpanie bez súhlasu banky, debetný zostatok na účte nadobúda charakter nepovoleného debetu. Ak vznikne na účte debetný zostatok, resp. je prekročené povolené prečerpanie, má banka právo uplatniť úročené debetu a následne takýto úrok zúčtovať na ťarchu účtu, prípadne účtovať sankčný poplatok, ktorý je spolu s debetnými úrokmi uvedený v sadzobníku. Za poskytovanie bankových produktov a úkony s nimi súvisiace, je banka oprávnená účtovať si poplatky podľa aktuálneho sadzobníka poplatkov banky v platnom znení. Sankčným poplatkom sa rozumie zmluvná pokuta spojená s porušením, resp. splnením ustanovenia zmluvy, vrátane Všeobecných obchodných podmienok zo strany klienta. Banka má právo meniť sadzobník. Podľa sadzobníka poplatkov sankčná úroková sadzba predstavovala 20 % ročne, ako aj sankčná úroková sadzba pri nepovolenom debete na osobnom účte. Podľa predloženého sadzobníka účinného do 01. 07. 2012 úrok z omeškania pri nepovolenom prečerpaní z účtu predstavuje 28 % ročne.

Vzhľadom na tieto skutočnosti a vychádzajúc z ust. § 710, § 497 Obchodného zákonníka, § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 a § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (v znení do 31. 12. 2008), súd

žalobe v časti žalovanej istiny 1.369,13 eur vyhovel, majúc za preukázanú jej dôvodnosť v tejto časti. V prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá ako nedôvodná.

Žalovaná nespochybnila uzavretie zmluvy na základe ktorej jej žalobca zriadil osobný účet. Na základe dohody s peňažným ústavom bolo umožnené žalovanej používať účet ako debetný účet, t.j. v prípade vyčerpania prostriedkov žalovanej prislúchala možnosť čerpať prostriedky peňažného ústavu tak, ako by si vzala úver bez potreby uzatvárania samostatnej zmluvy o úvere. Písomnosťou zo dňa 22. 09. 2008 žalobca odstúpil od zmluvy a súčasne vyzval žalovanú na zaplatenie debetného zostatku na účte vo výške 1.367,47 eur. Žalovanej bola preto uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu 1.367,47 eur predstavujúcu nezaplatený debetný zostatok na účte. Žalobcovi bol priznaný aj poplatok za zrušenie trvalého príkazu podľa výpisu z účtu, keďže k uvedenej finančnej operácii došlo v období trvania zmluvy dňa 22. 09. 2008. Žalovanej bola preto uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.369,13 eur. Žaloba o zaplatenie 18,41 eur bola zamietnutá z dôvodu nepreukázania nároku žalobcu na uvedenú sumu. Žalobca jednoznačne vyčíslil (v písomnom odstúpení od zmluvy), debetný zostatok ku dňu odstúpenia od zmluvy, ku ktorému okamihu došlo (podľa písomného odstúpenia od zmluvy) dňom doručenia oznámenia. Po zániku zmluvy nebol preto daný dôvod účtovať žalovanej ďalšie nároky. Žalobca s poukazom na uvedené neuniesol dôkazné bremeno nároku na zaplatenie uvedenej sumy.

Žaloba o zaplatenie sankčných úrokov z omeškania bola zamietnutá z dôvodu nepreukázania nároku na zaplatenie úroku po zániku zmluvného vzťahu účastníkov. V dôsledku odstúpenia od zmluvy zanikol zmluvný vzťah účastníkov konania, a preto nebol daný dôvod platiť zmluvný úrok (po zániku zmluvy). Žalobca odôvodnil nárok i na sankčný úrok poukazom na sadzobník poplatkov, z čoho je možné vyvodiť, že sa domáhal zmluvného plnenia. Žalobca účelovo stotožnil pojmy sankčný úrok z omeškania a zmluvná pokuta napriek tomu, že vo Všeobecných obchodných podmienkach uvedené nároky jednoznačne rozlišuje. Súd považoval za potrebné uviesť, že žalobca nepredložil, a preto nepreukázal nárok na zaplatenie akejkoľvek sankcie, vrátane zmluvnej pokuty, keďže predložené Všeobecné obchodné podmienky sú účinné od 01. 05. 2012, pričom zmluva so žalovanou bola uzavretá dňa 23. 02. 2007. Žalobca tak neuniesol dôkazné bremeno dohody o zmluvnej pokute podľa § 544 Občianskeho zákonníka, ktorá dohoda vyžaduje obligatórnu písomnú formu. Podľa článku 23 predložených Všeobecných obchodných podmienok v prípade vzniku debetného zostatku, prípadne prekročenia povoleného prečerpania veriteľovi prislúcha právo na zaplatenie úroku, pričom nárok na uvedený sankčný zmluvný úrok prislúcha len za obdobie trvania zmluvy. Podľa článku 23 žalobcovi okrem sankčného zmluvného úroku prislúcha účtovať sankčný poplatok, ktorý je spolu s debetnými úrokmi uvedený v sadzobníku. Predložený sadzobník však obsahuje len sankčnú úrokovú sadzbu (zmluvný sankčný úrok), nie však poplatok. Žalobca predložil časť sadzobníka účinného od 01. 07. 2012, odôvodňujúci úrok vo výške 28 % ročne, ktorý je však v sadzobníku výslovne uvedený ako úrok z omeškania pri nepovolenom prečerpaní účtu, nie sankčný poplatok. Predložený listinný dôkaz Všeobecné obchodné podmienky účinné od 01. 05. 2012 v spojení so sadzobníkom účinným od 01. 07. 2012, ako aj predložený sadzobník bez uvedenia dátumu, ani minimálnym spôsobom nepreukazujú platnú dohodu o zmluvnej pokute písomnou formou medzi účastníkmi konania v čase uzavretia zmluvy (ako ani po uvedenom dátume). S poukazom na uvedené žalobca neuniesol dôkazné bremeno zaplatenia nároku na zmluvnú pokutu, a preto nebolo možné priznať mu sumu 1.260,79 eur.

Podľa súdu nárok žalobcu z titulu zmluvného sankčného úroku taktiež nebolo možné priznať, keďže sa ho žalobca domáhal po zániku zmluvy v dôsledku odstúpenia od zmluvy. Úrok za požičanie peňazí prislúcha veriteľovi do doby splatnosti dlhu. Po uplynutí lehoty splatnosti prislúcha veriteľovi úrok z omeškania. Zmluvný úrok je odplata za užívanie požičanej istiny. Je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky, t.j. spolu s istinou. Doba splatnosti úrokov sa tak zhoduje s dobou splatnosti úveru. Obchodný zákonník rozlišuje splatnosť úrokov v závislosti od splatnosti istiny úveru, od spôsobu splatenia istiny úveru, t. j. jednorázovo alebo v splátkach. Celková suma úrokov musí byť zaplatená najneskôr so zaplatením poslednej splátky úveru. Úroky do vrátenia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť len v prípade, ak dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve (§ 503 ods. 3 Obchodného zákonníka). Zo zákonnej úpravy nevyplýva, že po splatnosti nezaplateného debetného zostatku (istina úveru) sa úročí istina úveru do zaplatenia (do vrátenia peňažných prostriedkov prislúchajú úroky len v prípade vrátenia peňažných prostriedkov pred dobou splatnosti). Uvedený záver vyplýva z podstaty zmluvného úroku, ktorý je odplatou za užívanie finančných prostriedkov, ktoré sa poskytujú dlžníkovi do doby splatnosti (veriteľ neposkytuje finančné prostriedky po lehote splatnosti).

Z dôvodu omeškania žalovanej s plnením dlhu žalobcovi vzniklo právo na zaplatenie úrokov z omeškania. Výšku úrokov z omeškania stanovoval vykonávací predpis, a to dvojnásobkom základnej úrokovej sadzby stanovenej NBS, platnej k prvému dňu omeškania s plnením dlhu. Žalovaná je preto

povinná zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 8,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.369,13 eur od 26. 09. 2008 do zaplatenia, keďže omeškanie s plnením dlhu doposiaľ trvá.

V súlade s ust. § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), súd stanovil lehotu na plnenie v trvaní 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, prihliadajúc na výšku peňažného plnenia.

O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O. s. p. V danom prípade úspech žalobcu predstavoval 52 % (1.369,13 eur), v ktorej časti bola neúspešná žalovaná. Úspech žalovanej predstavoval 1.279,20 eur, t.j. 48 %. Vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu a to z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalobca poukazoval na ust. § 273 Obchodného zákonníka ustanovujúceho, že časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na Všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené. Ďalej na článok I. bod 3, článok I. bod 7, článok III. bod 23, bod 37 Všeobecných obchodných podmienok.

Uviedol, že nakoľko žalovaná porušila zmluvu a Všeobecné obchodné podmienky, a to tým, že jej účet dosiahol debetný zostatok, ktorý nadobudol charakter nepovoleného debetu v zmysle článku III. bodu 23 Všeobecných obchodných podmienok, žalobca v súlade s článkom III. bodu 37 Všeobecných obchodných podmienok, listom odstúpil od zmluvy a vyzval žalovanú na úhradu príslušného debetného zostatku v lehote do troch dní odo dňa doručenia odstúpenia, pričom dňom doručenia odstúpenia zanikli aj všetky zmluvy o poskytovaní produktov/služieb viažuce sa k zrušenému účtu (napríklad povolené prečerpanie na účte, platobná karta, služby elektronického bankovníctva a iné) a žalobca ukončil poskytovanie týchto produktov/služieb podľa príslušných zmlúv. Žalovaná však na uvedenú výzvu žalobcu nereagovala a žalobcovi neuhradila príslušný debetný zostatok. Na základe tejto skutočnosti došlo dňa 25. 09. 2008 k vyrovnaniu nevyrovnanej výšky debetného zostatku žalovanej žalobcom vo výške 1.387,54 eur, čo je vyjadrené vo výpise z účtu žalovanej pod položkou „vyrovnanie zostatku zatv. účtu“. Z uvedeného titulu sa preto žalobca v tomto konaní domáha zaplatenia sumy rovnajúcej sa nevyrovnanej výške debetného zostatku na žalovanej.

Okrem toho žalobca poukazoval na to, že si napriek článku III. bod 23 Všeobecných obchodných podmienok príslušný sankčný úrok z omeškania (zmluvnú pokutu) v podanej žalobe uplatňoval z vyčíslenej istiny 1.387,54 eur - t.j. nevyrovnanej výšky debetného zostatku iba za obdobie odo dňa nasledujúceho po vyrovnaní nevyrovnanej výšky debetného zostatku, t.j. od 26. 09. 2008 do dňa podania návrhu na vydanie platobného rozkazu (20 % sankčný poplatok zo sumy 1.387,54 eur od 26. 09. 2008 (deň nasledujúci po vyrovnaní nevyrovnanej výšky debetného zostatku) do 30. 06. 2012 - 1.043,90 eur a 28 % sankčný poplatok zo sumy 1.387,54 eur od 01. 07. 2012 do podania žaloby - 216,89 eur, celkovo 1.260,79 eur).

Napokon podľa žalobcu preukázal oprávnenosť svojho nároku voči žalovanej aj v časti uplatneného sankčného úroku a s poukazom na vyššie uvedený skutkový stav a zákonné ustanovenia, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že rozhodnutie rozsudku prvostupňového súdu nie je dostatočne v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. odôvodnené, navrhol, aby odvolací súd v zmysle ust. § 221 O. s. p. napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 a § 156 ods. 3 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.) z nasledovných dôvodov:

V preskúmvanej veci žalobca odvodzoval svoj nárok zo Zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo dňa 23. 02. 2007. V rámci nej poskytol žalovanej službu povolené prečerpanie na osobnom účte. Nakoľko žalovaná neuhradila žalobcovi nepovolený debetný zostatok žalobca dňa 22. 09. 2008 odstúpil od zmluvy. Z toho dôvodu si uplatňoval na žalovanej sumy 2.648,33 eur pozostávajúcej zo sumy 1.387,54 eur ako nepovoleného debetného zostatku a sumy 1.260,79 eur ako sankčného úroku z omeškania. Okresný súd rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi z titulu nepovoleného

debetného zostatku sumu 1.369,13 eur a vo zvyšnej sume t.j. 18,41 eur žalobu zamietol. Vychádzal z listu žalobcu zo dňa 22. 09. 2008, ktorým odstúpil od príslušnej zmluvy o uvedenom účte a ku ktorému malo dôjsť dňom doručenia tohto oznámenia žalovanej (č.l. 23 spisu), v ktorom bol debetný zostatok vyčíslený sumou 1.367,47 eur ako i sumy 1,66 eur za položku - poplatok za zrušenie trvalého príkazu, ktorého výška vyplývala z výpisu číslo 3 účtu XXXXXXXXXX (č.l. 18 spisu). Ostatné položky v sume 18,41 eur nepriznal z dôvodu nepreukázania nakoľko po zániku zmluvy odstúpením nebol dôvod účtovať žalovanej ďalšie nároky. Z rovnakých dôvodov zamietol žalobu aj pokiaľ ide o uplatnený sankčný úrok z omeškania poukazujúc aj na to, že Všeobecné obchodné podmienky, z ktorých mal nárok vyplývať boli účinné od 01. 05. 2012 pričom zmluva so žalovanou bola uzavretá dňa 23. 02. 2007.

Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. 157 ods. 2 O. s. p. odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v bližších podrobnostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

Odvolací súd len dodáva, že medzi základné procesné povinnosti (§ 79, § 120 O. s. p.) účastníka konania nevyhnutné pre úspech v sporovom konaní patria povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkazná. Účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti a označia dôkazné prostriedky na preukázanie svojich tvrdení. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktoré musia byť tvrdené a následne preukázané, je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov. Dôkazné bremeno možno charakterizovať ako povinnosť účastníka konania, pokiaľ chce byť v konaní úspešný, preukazovať pravdivosť takých svojich tvrdení, ktoré sú relevantné a sú teda spôsobilé privodiť pre neho priaznivé rozhodnutie súdu.

V danom prípade dôkazné bremeno na existenciu uplatňovaného dlhu žalovanej voči žalobcovi zaviazovalo nepochybne žalobcu. Je na žalobcovi, akým spôsobom si túto dôkaznú povinnosť splní. K nepriznaniu zvyšnej sumy debetného zostatku t.j. 18,41 eur navyše odvolací súd uvádza, že jednotlivé položky z ktorých mal pozostávať po tom ako došlo k odstúpeniu od zmluvy sú uvedené len heslovite (- osob. preb. výpisu - 1,66 eur, balík sl. Výhoda - 1,96 eur, - úroky 14,69 eur, SMS - debetné obraty - 0,10 eur), nie je zrejmé čo znamenajú a na základe čoho by mali žalobcovi prislúchať. Žalobca tak v predmetnom konaní neunesol dôkaznú povinnosť a povinnosť tvrdenia vo vzťahu k uplatnenému debetnému zostatku. Dôkazné bremeno neunesol ani vo svojom tvrdení o prislúchaní sankčného úroku z omeškania vo výške 1.260,79 eur keďže si ho uplatňoval odvolávajúci sa na Všeobecné obchodné podmienky, ktoré v čase uzavretia zmluvy neboli účinné.

Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie žalobcu za dôvodné a rozsudok okresného súdu vrátane výroku o trovách konania založeného na zásade úspechu žalovanej v spore (§ 142 ods. 1 O. s. p.) ako vecne správny potvrdil.

Výrok o trovách odvolacieho konania sa zakladá na ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. Žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná, avšak trovy odvolacieho konania si neuplatnila (§ 151 ods. 1 O. s. p.) a ani z obsahu spisu nevyplýva, že by jej tieto boli vznikli. Odvolací súd preto rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e príпустné.